

[Ministeren for Landbrug og Fiskeri.]

der opnaas ved dens Indførelse i Forslaget, ikke fremkomme, og man vil ikke opnaa det, man vil kunne opnaa, hvis Forslaget gennemføres, som det er forelagt. Der kan ifølge Lovforslaget ikke gennemføres Ekspropriation i de første Par Aar, og de paa-gældende kan derfor faa afviklet, hvis de ønsker det. Men hvis de modsætter sig en Afvikling, vil de være klar over, at de kan blive udsat for, at der foretages Ekspropriation, og derfor tror jeg, at man i de aller-fleste Tilfælde ad Forhandlingens Vej vil kunne naa til en Omsætning af Jorden til dette Formaal, som vil være i alle Parters Interesse.

Det ærede Medlem tilsagde sit Partis Støtte til Gennemførelse af Ekspropriation i enkelte Tilfælde, hvor en Landmand vil hindre en fornuftig Udvikling, men det ærede Medlem har ligesom Partiet Venstres Ordfører fraraadet at gennemføre Ekspropriationsbestemmelsen i Lovforslaget under Henvielse til Grundlovens Bestemmelse om, at Ekspropriation kun kan ske, hvor Almenvellet kræver det. Jeg vil sige ligesom den ærede Ordfører for Det radikale Venstre, at jeg ikke forstaar, man kan sige begge Dele. Hvis der kan være Fare med Hensyn til den grundlovmæssige Berettigelse til Ekspropriation i al Almindelighed, er der naturligvis meget større Fare for, at det ikke er grundlosmæssigt berettiget, naar det kun sker i et enkelt Tilfælde. Som det her er foreslaaet, hvor det gælder i alle Tilfælde, er det Almenvellet, der kræver det, og alle er stillet lige i dette Forhold, hvor de enkeltes Interesser støder sammen, og det sker paa et Tidspunkt, hvor Almenvellet kræver det mere end nogen Sinde tidligere.

Det ærede Medlem sluttede sine Betragtninger med at henstille til mig, at Arbejdsforholdene paa Jordlovsudvalgets Kontor blev forbedret. Det store Arbejde for Kontoret, der fremkommer paa Grund af Kontorets Virksomhed ved de store Opkøb af Jord til Udstykning til Oprettelse af mindre Brug, bliver mere og mere omfattende. Jeg skal tage det ærede Medlems Henstilling under Overvejelse, og hvis en Forbedring af Forholdene er nødvendig, maa den gennemføres.

Dernæst rettede det ærede Medlem en Forespørgsel angaaende Jordfondens Midler til min Kollega Finansministeren. Da denne ikke er i Stand til at være til Stede her i Tinget, skal jeg gerne lade den gaa videre.

Ordføreren for Det frie Folkeparti

og hans Parti plejer at vifte med en Husmandsvenlighed, som gerne skulde staa foran noget andet Parti; men jeg kan se, at den Venlighed kun gælder, naar det er andre, som skal betale, men hvor der er Tale om Retfærdighed med Hensyn til Jordfordelingen mellem Landmændene, maaske med visse Ofre, ikke økonomiske, fra det store Landbrug, har det ærede Medlem ingen Interesse for det. Jeg tror derfor ikke, at det ærede Medlems Venlighed har den fjerneste Betydning. Spørgsmaalet kan sikkert ikke ordnes i det Omfang, som er rigtigt, hvis man ikke gennemfører Ekspropriationsbestemmelsen, naar der er Tale om Tilvebringelse af Tillægsjord til alt for smaa Husmandsbrug.

Sønderup: Det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen og den ærede Ordfører for Socialdemokratiet havde i nogle Bemærkninger om, at Aarsagen til, at nogle af Brugene var blevet for smaa, bl. a. var, at der var gaaet nogen Vognmandskørsel tabt for de indeklemte Husmænd. Jeg skal ikke indlade mig paa en nærmere Diskussion om det Spørgsmaal, men saa meget er i hvert Fald sikkert, at man ikke kan forklare alle Landbrugets Vanskeligheder i Øjeblikket, specielt for de smaa Brug, ved, at de har mistet nogen Vognmandskørsel. Nej, Kardinalpunktet er, at Afsætningsmulighederne har svigtet og det naturlige Grundlag for de smaa Brug derved faldet bort.

Saa siger man, at det var uberettiget af mig at kritisere, at Brugene var blevet for smaa, og at jeg havde givet Udtryk for, at de ledende Husmænd selv var Skyld deri. Jeg sagde det ikke paa en saadan Maade, at det kunde opfattes som en stærk Kritik, men jeg har gentagne Gange haft Lejlighed til at høre, at enkelte af Husmandsbevægelsens ledende Mænd netop har paavist og understreget, at det altid var betænkeligt, at Brugene blev for store, for saa kunde Midlerne ikke strække til, saa at de kunde komme i Besiddelse af dem. Og hvordan man end vender og drejer det, er det saadan, at jo mere Jord der tages ind under intensiv Dyrkning, desto større bliver Produktionen, og naar man benægter, at der vil komme en øget Produktion paa Grund af Lovforslagets Bestemmelser, vil det ikke holde Stik. Thi Forudsætningen er, at naar man lægger to Brug sammen, skal Indehaveren af det ene Brug, som træder fra, have Fortrinsretten til et nyt Brug. Med andre Ord: der tages et nyt Jordstykke ind under mere intensiv Drift.

Det ærede Medlem Hr. N. P. Andreasen